

Б. Патон, президент НАН України, академік НАН України:

«...Якщо вести мову про державне фінансування, то у 2012 р. воно для Національної академії наук України було збільшене майже на 10 % порівняно з попереднім роком і становило близько 2,5 млрд грн. Але при цьому видатки академії за захищеними статтями (заробітна плата працівників, оплата комунальних послуг та енергоносіїв), які становлять близько 90 %, істотно збільшилися. Це призвело до того, що значна кількість наших установ була вимушена протягом року працювати неповний робочий тиждень або ж відправляти своїх працівників у відпустки без збереження заробітної плати. І в 2013 р. істотного поліпшення ситуації з державним фінансуванням поки що не слід очікувати.

У Державному бюджеті України на цей рік затверджено видатки всього на 5 % більше від попереднього року. І становлять вони набагато менше (лише 68 %) від бюджетного запиту академії, який відповідає її мінімальним потребам.

Унаслідок постійного недофінансування ми маємо низку проблем. До них, у першу чергу, належить застарілий парк наукових приладів та устаткування в науково-дослідних організаціях і лабораторіях. Фактично, зійшло нанівець оновлення приладами академії. На сьогодні приблизно 75 % наукового обладнання, на якому переважним чином виконуються фундаментальні наукові дослідження і мають досягатися нові наукові результати світового рівня, уже експлуатуються понад 15 років. Водночас як у розвинутих країнах світу термін експлуатації такого обладнання не перевищує п'яти-семи років.

Зазначу, що, вирішуючи питання оновлення парку обладнання академічних установ, Сибірське відділення РАН, наприклад, за трьома цільовими програмами модернізації парку приладів витратило в минулому році коштів (у перерахунку на гривню) понад 579,1 млн. На жаль, у нашій академії ні в 2011 р., ні в минулому 2012 р. жодної одиниці нового унікального обладнання не було придбано централізовано через відсутність бюджетних коштів.

Безумовно, академія вживає заходів щодо пошуку інших джерел фінансових надходжень. Зокрема, проводиться робота із залучення зацікавлених партнерів, акцент робиться на ті науково-дослідні проекти, результати яких мають найбільший попит на ринку, а також короткий термін окупності. Значні зусилля докладаються й щодо участі в міжнародних проектах, які передбачають фінансування міжнародних організацій, а також отримання міжнародних грантів» *(За підсумками року. Інтерв'ю президента НАН України академіка НАН України Б. Є. Патона журналу «Вісник Національної академії наук України» / Бесіду вела співробітниця прес-служби НАН України Т. Кузьменко // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>). – 2012. – 29.12).*